

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00052/8/2023-03
Датум: 27.06.2023. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 27.06.2023. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Академија техничко-васпитачких струковних студија**, са седиштем у Нишу, у улици Београдска број 18, 18000 Ниш, ПИБ: 111700788, Матични број: 17922530, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Основних струковних студија (ОСС) „Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста”**, у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке, за упис **70 (седамдесет) студената** у прву годину у одсеку **Пирот, у улици Ђирила и Методија 29**, са називом дипломе Струковни васпитач, за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Академија техничко-васпитачких струковних студија (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Нишу, у улици Београдска број 18, 18000 Ниш, је дана 06.03.2023. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма Основних струковних студија (ОСС) „Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста”, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00052/2023-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 28.03.2023. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-000363/2023-01 од 28.03.2023. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 18.05.2023. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма Основних струковних студија (ОСС) „Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста”.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм основних струковних студија за припрему васпитача за рад са децом предшколског узраста на Академији техничко-васпитачких студија у Нишу поседује све елементе предвиђене законом: 1) назив и циљеве студијског програма; 2) опис врсте студија и исхода процеса учења, који су успостављени у складу са законом који утврђује Национални оквир квалификација; 3) академски назив: Струковни васпитач; 4) темељан опис услова за упис на студијски програм.

Укупна бодовна вредност основних струковних студија за образовање васпитача је 180 ЕСПБ бодова (60 ЕСПБ по студијској години; 30 ЕСПБ по семестру у првој години, по 33 ЕСПБ и 27 ЕСПБ на другој и трећој години студија). Бодовна вредност сваког предмета исказује се у Наставном плану студијског програма – основних струковних студија Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста. Студијски програм садржи академско-општеобразовне предмете (13,33%), стручне (37,22%) и стручно-апликативне предмете (49,44%), што је у складу са прописаним стандардима за школе струковне оријентације.

Условност за упис појединих предмета одређена је режимом студија и уведена је на оним предметима где логика студијског предмета и стицања адекватних компетенција налаже постојање условности. У оквиру студијског програма предвиђено је да се реализује пракса студената; реализују се по две стручне праксе у прве две године студија и једна на завршној (трећој) години. Бодовна вредност завршног рада на основним студијама износи 5+3 ЕСПБ (Завршни рад и Предмет завршног рада). У оквиру описа Стандарда 1 прецизно су наведени услови за упис на ОСС Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма основних струковних студија Струковни васпитач за рад са предшколском децом јасно је дефинисана и описана, намењен је образовању и оспособљавању професионалног васпитачког кадра за рад у предшколским установама. Изнети опис је у складу са задацима Установе и обезбеђује стицање кључних општих компетенција будућих васпитача.

Овладавањем програма студент се оспособљава за флексибилан, креативан и иновативан педагошки приступ васпитној пракси на различитим узрасним нивоима. Професионалне преференције се стичу кроз „непосредни рад са децом, развијање сарадње и заједнице учења и развијање професионалне праксе“. Уважавајући актуелне Основе програма предшколског васпитања и образовања, сврха студијског програма се огледа и у припреми будућих васпитача на подстицање и усмеравање деце на активно учешће у процесима учења и развоја, групна, сарадничка и индивидуална ангажовања у индивидуализованом васпитно-образовном контексту. Посебна пажња посвећена је разумевању значаја игре на раном узrastу, значају заједничког учешћа деце и одраслих у процесима учења и развоја, грађењу односа у заједници која учи, као и значају повезивања са породицом и локалном заједницом.

Сврха студијског програма основних струковних студија Струковни васпитач за рад са предшколском децом је у складу са циљевима Установе.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Како је наведено у опису Стандарда 3, основни циљ студијског програма Струковни васпитач за рад са предшколском децом односи се на „развијање кључних компетенција и стручних умења неопходних за обављање професије струковног васпитача за рад са децом предшколског узраста“.

Циљ студијског програма укључује овладавање стручном терминологијом и одговарајућим теоријским сазнањима до нивоа који омогућује коришћење стручне литературе и комуникацију са другим стручњацима у релевантној области. Области у којима се очекује ова врста компетентности су разноврсне и укључују одговарајуће психолошке, педагошке, дидактичке и методичке дисциплине, као и одговарајуће правне, социолошке, филозофске, културолошке дисциплине и коначно, научне и уметничке дисциплине из које су садржајни ресурси активности деце предшколског узраста.

Циљеви студијског програма постављени су обухватно, уз успостављање везе са циљевима Установе и сврхом студијског програма.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

У опису компетенција свршених студената наведено је да савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне компетенције које су неопходне за успешно обављање педагошке делатности. Описане компетенције усаглашене су са Националним оквиром квалификација Републике Србије, Правилником о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја, као и Основама програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета. Наведени низ општих компетенција у складу је са описом сврхе студијског програма. Наведене опште компетенције и предметно-специфичне компетенције у целини су усклађене са структуром

и садржајем студијског програма, прецизно су исказане и у складу су и са описима исхода реализације студијског програма.

Поред општих и предметно-специфичних компетенција наведен је и опис исхода учења, односно знања и способности које студент може да демонстрира након завршетка студијског програма. Наведене опште и предметно-специфичне компетенције, као и исходи учења, у складу су и са савременим тенденцијама које се тичу описа и дефинисања компетенција неопходних за успешно обављање професионалног позива струковног васпитача.

Према описаним компетенцијама свршених студената може се очекивати да ће бити и остварене, а на основу усклађености компетенција са целином структуре студијског програма и разноврсности заступљених студијских предмета.

Постоји прилог *Додатак дипломи* са одговарајућим законом прописаним елементима.
Стандард је испуњен у целини.

Стандард 5: Курикулум

У опису стандарда 5 наведено је да су у структури студијског програма изборни предмети су заступљени са задовољавајуће минималних 20% у односу на укупан број ЕСПБ. Листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира.

Активна настава је одговарајуће заступљена на свим годинама са најмање 705 часова годишње или 23,5 часова недељно, а највише са 780 часова годишње или 26 часова недељно. Укупан просечан недељни број часова активне наставе је 24,2; од којих 51,7% чине предавања, а остало су вежбе и други облици активне наставе.

На основу увида у опис Стандарда 5, као и прегледа свих достављених прилога у вези са курикулумом за студијски програм основних струковних студија *Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста*, планирано је трајање програма од три године, односно 6 (шест) семестара. У структури студијског програма заступљене су све прописане групе предмета у одговарајућем односу и дозвољеној толеранцији од 20% према укупном броју ЕСПБ бодова: академско-општеобразовни (13,33% - норматив је око 15%), стручни (37,22% - норматив је око 40%) и стручно-апликативни предмети (49,44% - норматив је око 45%). Сви предмети су једносеместрални. У складу са упутствима, број ЕСПБ бодова по годинама и семестрима је 30+30, 33+27 и 33+27, што регулише равномерност оптерећења студената.

Курикулум предвиђа 39 обавезних и 7 изборних предмета (од понуђених 15). Листа изборних предмета садржи више од двоструко већег броја предмета у односу на број који се бира. Курикулум предвиђа стручну праксу у све три године студија (180+240+180=600 сати).

На основу укупне поднете документације може се закључити да је у курикулуму дефинисан опис сваког предмета који садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број предметних бодова (ЕСПБ), име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржине предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, проверу знања и оцењивање

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм *Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста* је целовит и свобухватан и нуди могућност стицања најновијих стручних сазнања;

оријентисан је на развој компетенција савременог васпитача уз уважавање персоналних, развојних и социјалних димензија деце предшколског узраста.

Садржајни контекст студијског програма је усклађен са најновијим теоријским и емпиријским, практичним достигнућима, како у домаћем, тако и у европском образовном простору; подржава формирање компетенција будућих струковних васпитача које је дефинисала европска експертска комисија. Развијена пракса размене студената и наставника између Факултета и сличних институција у европским земљама, омогућује размену искустава и добре праксе као основе за унапређење студијског програма за образовање васпитача за рад са децом предшколског узраста.

Студијски програм Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста структурно и формално је усаглашен са другим програмима на истој високошколској установи и усклађен са три акредитована програма иностраних високошколских установа:

1) Словенија (Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta); 2) Хрватска (Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet, Odsijek u Čakovcu); 3) Хрватска (Sveučilište u Zadru).

Стандард је испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Прегледом достављене документације утврђено је да је број студената који се уписује на одговарајући студијски програм утврђен на основу расположивих просторних и кадровских могућности високошколске установе. Врсте знања, склоности и способности које се проверавају при упису одговарају природи студијског програма и начини те провере одговарају карактеру студијског програма и објављују се у конкурсу.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Прегледом достављене документације рецензентска комисија утврдила је да студент савлађује студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије високошколске установе за све студијске програме. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза полагањем испита. Минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70, што је у складу са Законом о високом образовању. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе полагањем испита. На основу података датих у оквиру приложене документације за Стандард 8 утврђује се да је пролазност студената на студијском програму Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста задовољавајућа.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Увидом у приложену документацију Стандарда 9, констатовано је следеће:

- На нивоу обухвата акредитације наставници са пуним радним временом реализују 878,46 часа укупно или 80,33% наставе, а наставници са непуним радним и наставници ангажовани уговором о делу реализују 215,09 часа у Установи или 19,67%;

- Укупан број наставника на нивоу обухвата акредитације је 165, од којих је 89 ангажовано са 100% радног времена, 2 наставника је са непуним радним временом (50%) и 74 наставника је ангажовано уговором о делу. Наставници у просеку реализују 6,63 часова у Установи;

- На студијском програму је ангажовано 21 наставник, од којих је 17 са пуним радним временом; 2 наставника су ангажована са делом радног времена (оба наставника на 50%) и 2 наставника су запослена по уговору;

- Наставници ангажовани са 100% радног времена изводе 91,36% укупне наставе у на студијском програму, чиме су испуњени захтеви који се односе прописани проценат часова (70%) активне наставе коју држе наставници ангажовани са 100% радног времена;

- Просечно оптерећење наставника на студијском програму у просеку износи 3,30 часова недељно;

- Оптерећење наставника, укључујући и оптерећење на другим студијским програмима на Академији, налази се у прописаним оквирима. Нема наставника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 12 часова недељно;

- На нивоу обухвата акредитације сарадници са пуним радним временом држе 348,77 часова укупно или 57,04% часова, сарадници са непуним радним временом реализује и ангажовани уговором о делу реализују 262,68 часова или 42,96% часова вежби на Установи; Сарадници у просеку држе 7,55 часа у Установи;

- На нивоу обухвата акредитације ангажован је 81 сарадник, од који је 25 са пуним радним временом и реализују 348,77% часова вежби. Преостали сарадници, њих 56 (радсаделом радног времена, радпоговором) реализују 262,68 часова у установи, .

- На студијском програму су ангажована је 4 сарадника, од којих су 3 са 100% ангажовања и релизују 77,53% часова вежби и један сарадник са непуним радним временом који реализује 22,47% часова вежби;

- Просечно оптерећење сарадника на студијском програму износи 3,08 часова недељно и налази се у прописаним оквирима;

- Нема сарадника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 16 часова недељно;

- Број сарадника одговара потребама остварења студијских програма. Укупан број сарадника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијским програмима Установе;

- У Књизи наставника налазе се и расположиви су подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму;

- Научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном и образовно-уметничком пољу.

- Подаци о звањима и предметним задужењима наставног особља јавно су доступни на званичном сајту Факултета.

Приложена је сва неопходна документација (Уговорио раду, избори у звања, дипломе (уверења), сагласности, изјаве, МА и М1/М2, Изводи (ЕБП – ПУРС) за Стандард 9.

Као Предлог мера и активности који би довели до побољшања квалитета наставника и сарадника Установа наводи потребу сталног стручно усавршавање запослених кроз учешће на научним и стручним скуповима, размене искустава и информација са другим

домаћим и међународним институцијама, са чиме су и РК и поткомисија за ДХ поље сагласни.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Академија техничко-васпитачких струковних студија – одсек Пирот изводи наставу у улици Тирила и Методија 29 у Пироту у згради од 4167 м². Као доказ о наведеном, приложен је лист непокретности из Службе за катастар непокретности Пирот.

Има 1089 места за седење, чиме је обезбеђено 3,62 м² простора по студенту када се узме у обзир укупна површина у свим одсесима (9.989,07) и укупан број студената (2747) уз напомену да сенастава изводи у две смене у одсеку Ниш, а у одсесима Пирот и Врање, у једној смени. Простор који је предвиђен за извођење наставе поседује одговарајућу структуру која, између осталог, осим амфитеатра и кабинета за извођење наставе подразумева и постојање простора за студентски парламент, за пратеће службе рачуноводство и благајну, фотокопирницу и кабинета за информатику. У оквиру простора се налазе и просторије за одржавање хигијене, као и тоалети за особље и студенте. У функцији наставног процеса Академија је обезбедила одговарајућу опремљеност информатичком опремом која је распоређена у 9 компјутерских лабораторија, од тога 2 припадају Одсеку Пирот.

Академија располаже одговарајућом техничком опремом за савремено извођење наставе. Опрема која је на располагању за извођење студијског програма су рачунари, штампачи, скенери, лап топ рачунари и више пројектора, графоскопа и LCD телевизора. Наведена опрема је у складу са потребом извођења наставе, налази се у одговарајућим просторијама објекта и на располагању је студентима и запосленима.

Академија располаже одговарајућом библиотеком са 134 библиотечких јединица релевантних за извођење студијског програма. У оквиру своје документације ВШУ је доставила и Листу уџбеника доступну на СП од укупно 180 библиотечких јединица. Установа се похваљује великим бројем доступне додатне литературе на страном језику.

Постоји правилник о уџбеницима којим су регулисани: организација издавачке делатности, услови и поступак за издавање публикација, финансијска средства издавачке делатности и валоризација издатих публикација. Одсек Пирот има једног библиотекара са високом стручном спремом. Академија техничко-васпитачких струковних студија Ниш је увела јединствену електронску платформу СтудИС (Студентски информативни систем Академије техничко-васпитачких струковних студија Ниш) која се примењује у Одсеку Пирот. Платформа повезује различите службе у Одсеку Пирот (Катедре, студентска служба, библиотека, секретаријат), наставно особље и студенте.

Рецензентска комисија посебно вреднује настојања Установе да обезбеди оптималне услове унутар Академије за рад студената са децом предшколског узраста у реалним околностима – вежбаонице су уједно интегрални део ПУ града Пирота, што представља пример добре праксе.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Комисија је темељно анализирала достављене документе који регулишу питања унапређења квалитета: Статут Установе, Политику обезбеђења квалитета Установе – јавно публикован документ, Стратегију обезбеђења квалитета, Акциони план за спровођење Стратегије, Правилник о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета Академије техничко-васпитачких струковних студија, Правилник о самовредновању Академије

техничко-васпитачких струковних студија, Правилник о уџбеницима у Установи, Правилник о студентском вредновању квалитета студија, наставе и педагошког рада наставника, Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...), Извештај о резултатима самовредновања Установе, Извештај о самовредновању одсека и друге документе.

ВШУ је доставила и Извештај о самовредновању студијског програма што је према стандардима за акредитацију и упутствима у обавези да достави.

Комисија је анализу *Стандарда 11* базирала Извештају о резултатима самовредновања Установе и студијског одсека и тиме остварила увид у контролу квалитета на ВШУ.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

Препорука је да Установа настави да ради на унапређивању студијског програма користећи релевантну стручну перодику, да јасно прецизно и обухватно дефинише и садржајно унапређује конститутивне елементе силабуса свих студијских предмета.

Препоручује се ВШУ да кад год је у могућности издваја финансијска средства за обнову литературе.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 27.06.2023. године једногласно одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

проф. др Милорад Милованчевић